

Konkurrenskraftsavtalet och kommunerna

7.6.2016

Minna Punakallio

Chefekonom

Finlands Kommunförbund

Konkurrenskraftsavtalet syftar till att öka sysselsättningen och den ekonomiska tillväxten och anpassa den offentliga ekonomin

- Enligt regeringen kommer konkurrenskraftsavtalet utan skattelättnader att anpassa den offentliga ekonomin med cirka 0,3 % i förhållande till totalproduktionen (mål 0,5 %)
- Viktiga åtgärder:
  - » Lönerna höjs inte år 2017
  - » Semesterpenningen för den offentliga sektorn skärs ner med 30 procent 2017–2020
  - » Arbetstiden förlängs permanent med 24 timmar per år
  - » Arbetsgivarens arbetspensionsavgift, arbetslöshetsförsäkringsavgift och socialskyddsavgift sänks gradvis 2017–2020
  - » Löntagarnas andel av pensions- och arbetslöshetsförsäkringsavgifterna höjs i motsvarande grad
    - höjningen minskar kommunernas skatteinkomster med cirka 500 milj. €
  - » Löntagarna får skattelättnader så att de ovan nämnda höjningarna av försäkringsavgifterna inte minskar köpkraften
    - Förändringarna i skattegrunderna bör kompenseras kommunerna
  - » Sänkningen av socialskyddsavgifterna för alla arbetsgivare finansieras med besparingar inom offentliga sektorn
    - Inga förhandlingar har ännu förts om beloppen och finansieringssättet

Konkurrenskraftsavtalet och besparingar för de kommunala arbetsgivarna

- Under avtalsperioden 1.2.2017–31.1.2018 blir det inga avtalsförhöjningar av lönerna
- Den årliga arbetstiden förlängs med 24 timmar utan att inkomstnivån förändras, 30 minuter per vecka
  - » Kalkylerad effekt på arbetskraftskostnaderna i snitt -1,32 %
- Semesterpenningarna skärs ner med 30 procent 1.2.2017–30.9.2019
  - » effekt på arbetskraftskostnaderna i snitt -1,46 %
- De kommunala arbetsgivarnas arbetspensionsavgift och arbetslöshetsförsäkringsavgift sänks gradvis med totalt 2,05 procentenheter fram till 2020.
  - » Löntagarnas avgift höjs i motsvarande mån. Regeringen stöder löntagarnas köpkraft med ett skattepaket som innebär skattebortfall för kommunerna (bör kompenseras).
- Gradvis sänkning av socialskyddsavgifterna 2017-2020
  - » Sänkningen varierar från år till år

Tilläggsinformation: Förändringarna i socialförsäkringsavgifterna för arbetsgivarna

- De kommunala arbetsgivarnas lönebaserade pensionsavgift 17,10 % (2016); kumulativ förändring
  - » 2017: -0,20 procentenheter
  - » 2018: -0,40 procentenheter
  - » 2019: -0,80 procentenheter
  - » 2020: -1,20 procentenheter
- Arbetsgivarens genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringsavgift sänks med 0,85 procentenheter 2017-2018. Förhandlingar om förändringarna förs i augusti 2016.
- Sjukförsäkringsavgiften för alla arbetsgivare (2,12 % år 2016) sänks åtminstone enligt följande:
  - » Sänkning 2017–2020: -0,94/-1,00/-1,04/-0,58 procentenheter
  - » Sjukförsäkringsavgiften skulle då bli 1,54 % år 2020

Konkurrenskraftsavtalet och minskade inkomster för den kommunala ekonomin

- Löntagarnas arbetspensionsavgift och höjningen av arbetslöshetsförsäkringsavgiften ökar löntagarnas skatteavdrag och minskar kommunernas skatteinkomster
  - » Enligt Finansministeriet är effekten på kommunalskatten cirka -500 miljoner euro fram till år 2020
  - » De förlorade skatteinkomsterna har inte kompenseras kommunerna
- Observera att sänkningen av arbetsgivaravgifterna väntas öka kommunernas samfundsskatteinkomster med 100 milj. €
- Sänkningen av socialskyddsavgiften för alla arbetsgivare 2017–2020 finansieras med besparingar i arbetskraftskostnaderna för arbetsgivarna inom offentliga sektorn (kommunerna, samkommunerna och staten)
  - » De besparingar som avtalet ger de kommunala arbetsgivarna dras av från kommunernas inkomster: Observera att efter vårdreformen får finansieringslösningen inte gå ut över den kommunala ekonomin. Hur beaktas sjukvårdsdistrikten?
  - » Finansieringsförhandlingar förs mellan Finansministeriet och Kommunförbundet när konkurrenskraftsavtalet är tillräckligt täckande.

Konkurrenskraftsavtalets totala verkningar på kommunerna

- På kort sikt stärker avtalet inte den kommunala ekonomin, eftersom besparingarna i personalkostnaderna fräntas kommunerna på inkomstsidan
- Också höjningarna av löntagarnas socialförsäkringsavgifter minskar kommunernas skattunderlag betydligt
  - » Ingen kompensation
  - » Det är mycket viktigt att kommunerna får kompensation i enlighet med regeringsprogrammet för de skatteinkomster de förlorar till följd av regeringens skattelättnadspaket
- På lång sikt stärks den kommunala ekonomin då den ekonomiska tillväxten tar fart, sysselsättningen förbättras och skuldsättningen minskar

Regeringens riktlinjer om åtgärder som stöder konkurrenskraften

- Om avtalet träder i kraft inför regeringen skattelättnader på 315 miljoner euro i beskattningen av **förvärvsinkomster** (löntagarna) år 2017
- För en medelinkomsttagare minskar köpkraften med cirka 50 euro per år (utan konkurrenskraftsavtalet cirka 200 €/år)

Regeringens skattelättnader 315 milj. euro + skärpningar i beskattningen enligt konkurrenskraftsavtalet					
Lön 2016	Skattegrad 2016	Skattegrad 2017	Förändring i skattegraden	Förändring i köpkraften för nettolönen	
€/mån	%	%	%-enheter	%	€/mån.
2 197	23,4 %	23,4 %	0,0 %	-0,2 %	-3
3 295	31,1 %	31,1 %	0,0 %	-0,2 %	-4
5 492	38,8 %	38,8 %	0,0 %	-0,2 %	-7
8 788	45,8 %	45,8 %	0,0 %	-0,2 %	-9

Regeringens riktlinjer om åtgärder som stöder konkurrenskraften

- Om konkurrenskraftsavtalet får en täckning på över 85 procent inför regeringen skattelättnader på 415 miljoner euro i beskattningen av **förvärvsinkomster** (löntagarna) år 2017
- För en medelinkomsttagare hålls köpkraften på samma nivå som tidigare (utan konkurrenskraftsavtalet cirka -200 €/år)

Regeringens skattelättnader 415 milj. euro + skärpningar i beskattningen enligt konkurrenskraftsavtalet					
Lön	Skattegrad	Skattegrad	Förändring i skattegraden	Förändring i köpkraften	
2016	2016	2017		för nettolönen	
€/mån.	%	%	%-enheter	%	€/mån.
2 197	23,4 %	23,2 %	-0,2 %	0,0 %	0
3 295	31,1 %	31,0 %	-0,1 %	0,0 %	0
5 492	38,8 %	38,7 %	-0,1 %	0,0 %	0
8 788	45,8 %	45,7 %	-0,1 %	0,0 %	0

Regeringens riktlinjer om åtgärder som stöder konkurrenskraften

- Om konkurrenskraftsavtalet får en täckning på över 90 procent inför regeringen skattelättnader på 515 miljoner euro i beskattningen av **förvärvsinkomster** (löntagarna) år 2017
- För en medelinkomsttagare ökar köpkraften med 60 euro per år (utan konkurrenskraftsavtalet cirka -200 €/år)

Regeringens skattelättnader 515 milj. euro + skärpningar i beskattningen enligt konkurrenskraftsavtalet					
Lön	Skattegrad	Skatte- grad	Förändring i skatte- graden	Förändring i köpkraften	
2016	2016	2017	%-enheter	för nettolönen	
€/mån.	%	%	%-enheter	%	€/mån.
2 197	23,4 %	23,1 %	-0,3 %	0,2 %	4
3 295	31,1 %	30,8 %	-0,3 %	0,2 %	5
5 492	38,8 %	38,5 %	-0,3 %	0,2 %	7
8 788	45,8 %	45,6 %	-0,2 %	0,2 %	8